

OULUN KÄRÄJÄOIKEUDELLE

oulu.ko@oikeus.fi

Asia Vastaus asiassa L 742/2023/1425

Kantaja

Koneurakointi Ollila Oy (**Koneurakointi Ollila**)
Y-tunnus: 2473214–2

Vastaja

Oulaisten kaupunki
Y-tunnus: 0186852–2

Vastajan asiamies ja prosessiosoite

Aarne Kumlin
Varatuomari, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja
PTCServices Oy
Simonkatu 12 A 7, 00100 Helsinki
Puhelin: 0400 180 666
Sähköposti: aarne.kumlin@ptcs.fi

Vastauksen määräaika

Vastaukselle asetettu määräaika päättyy 28.6.2023 klo 16.15.

Liikesalaisuudet

Käräjäoikeus on päätöksellä 7.6.2023 määrännyt haastehakemuksen kohdan 7 salassapidettäväksi 10 vuodeksi 19.5.2023 lukien. Tämän päätöksen mukaiset salassapidettävät tiedot on merkitty hakasulkeisiin lihavoituna ja alleviivattuna. Vastaus ei muutoin sisällä liikesalaisuuksia.

I. VASTAUS VAATIMUKSIIN

1. Oulaisten kaupunki vastustaa vahingonkorvausvaatimusta 5.295,70 euroa perusteettomana.

Vahingon määräksi hyväksytään enintään 10 % laskennallisesta liikevaihdosta.

Eräntymispäivä 15.8.2022 on riidaton.

2. Oulaisten kaupunki vastustaa vaatimusta asianosais- ja oikeudenkäyntikuluista perusteettomana.

Vaatimuksen määrään otetaan kantaa sen jälkeen, kun Koneurakointi Ollila on esittänyt vaatimuksen asianmukaisine erittelyineen.

Eräntymispäivä on riidaton.

3. Oulaisten kaupunki vaatii, että Koneurakointi Ollila veloitetaan korvaamaan asianosais- ja oikeudenkäyntikulut¹ korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua tuomion antamispäivästä lukien.

II. TUOMIOISTUINSOVITTELU

Oulaisten kaupunki ei suostu tuomioistuinsovitteluun.

---

¹ Kuluvaatimukseen sisällytetään kulut oikeudenkäyntiä edeltävistä toimenpiteistä 15.7.-22.8.2022 (yhteensä 1.102,49 euroa).

III. PERUSTEET

1. Korvausvaatimukset ovat perusteettomia

1.1. Yleistä

Oulaisten kaupunki on kilpailuttanut vaatimusten taustalla olevat hankinnat hankintalain (1397/2016)² mukaisena hankintana. Oulaisten kaupunki on 17.2.2020 tehnyt hankintapäätöksen hankinnassa 257848 Työkoneet kuljettajineen ajanjaksolle 1.1.2020-31.12.2020.

Asiassa on sinällään riidatonta, että Koneurakointi Ollila valittiin yhdeksi puitesopimustoimittajaksi osa-alueelle työkoneet KKHp 08-13 (alle 15 tn).

Koneurakointi Ollilan vaatimukset tulee ensisijaisesti hylätä, koska osapuolten välillä ei ole sopimusta. Oulaisten kaupunki on tarjouspyynnössä ja hankintapäätöksessä ilmaissut, että tilaukset edellyttävät sopimuksen tekemistä. Oulaisten kaupunki on tarjonnut sopimusta Koneurakointi Ollilalle, mutta tämä ei ole allekirjoittanut sopimusta. Kolme muuta valittua puitesopimustoimittajaa ovat tehneet sopimuksen Oulaisten kaupungin kanssa.

Koneurakointi Ollilan vaatimukset perustuvat positiivisen sopimusedun mukaiseen korvaukseen. Positiivisen sopimusedun mukainen korvaus käsillä olevassa asiassa, **jossa sopimusta osapuolten välillä ei ole tehty**, edellyttää erityisiä syitä ja että korvaukseen vaikuttaa rikkomuksen laatu ja seikka, miten pitkälle sopimuksenteossa on edistytty (KKO 1999:48).

Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että sopimuksentekotuottamukseen perustuvan korvausvastuun ei yleensä tule käsittää vahinkoeriä, joiden korvaaminen johtaisi sitovan sopimuksen täyttämisen kaltaiseen tulokseen. Laajemman korvausvastuun mahdollisuus voi realisoitua huomattavan törkeästä neuvotteluvetoitteiden loukkauksesta.³

---

² Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

³ Hemmo: Sopimusoikeus 1, Talentum 2003, s. 321.

Käsillä ei ole erityisiä syitä määrätä Koneurakointi Ollilalle tarjouspyynnön laskennallista odotusarvoa siinäkään tapauksessa, että Oulaisten kaupungin katsottaisiin ylittäneen tarjouspyynnöissä tilaajalle varatun harkintavallan edellyttäen, että samalla Oulaisten kaupunki olisi loukannut Koneurakointi Ollilan oikeutta tarjouspyynnön mukaisiin tilauksiin.

1.2. Konetyöt KKHp 08-13 (alle 15 tn) (20 laskua)

Koneurakointi Ollila vaatii vahingonkorvauksena 3.223,80 euroa.

[seuraava kappale sisältää salassapidettävää tietoa päätöksen 7.6.2023 perusteella]

Vaatus perustuu laskennalliseen liikevaihdon menetykseen 16.119,00 euroa ja [REDACTED], joka olisi kertynyt 26.5. – 21.12.2020. Koneurakointi Ollilan tarjoaman työkoneen New Holland Mh 2.6 (479-JAM, vm. 2007) tuntihinta oli 52 euroa.

Oulaisten kaupungilla on myös ollut oikeus tehdä työkonehankinnat kyseisenä aikana Suvanto Infra Oy:ltä ("**Suvanto Infra**"), koska tämän tarjoushinta (62 euroa/tunti) oli myös saatavilla olevista toimittajista edullisin. Koneurakointi Ollilan nimeämä työkone (JAM-472) oli käytössä kuituverkko-yhtiön (Oulaisten Kuitu Oy) työmaalla, eikä työkone edes olisi ollut Oulaisten kaupungin käytettävissä.

Asiassa on riidatonta, että Suvanto Infran liikevaihto konetöissä 26.5. – 21.12.2020 on ollut 16.119 euroa. Työtuntien määrä on ollut 298,5. Osa töistä on kohdistunut muihin kuin tarjouskilpailuun sisältyviin töihin (Oulaisten kaupungin ja viemäri liikelaitoksen kunnallistekniset- ja maanrakennustyöt). Tällaisten töiden määrä on yhteensä 243 euroa (4,5 tuntia).⁴

---

⁴ Lasku 1200600049 (puiden kaato).

Koneurakointi Ollilan laskennallinen liikevaihto olisi voinut olla enintään 15.288 euroa.⁵

1.3. Niittokonetyöt (seitsemän laskua)

Koneurakointi Ollila vaatii vahingonkorvauksena 2.071,90 euroa.

[seuraava kappale sisältää salassapidettävää tietoa päätöksen 7.6.2023 perusteella]

Vaatus perustuu laskennalliseen liikevaihdon menetykseen 10.359,50 euroa ja [REDACTED], joka olisi kertynyt 1.7.-29.10.2020.

Suvanto Infran liikevaihto niittotöissä 25.6. – 19.10.2020 on ollut 9.982 euroa. Työtuntien määrä on ollut 161.

Niittokonetyöt ovat osittain kohdistuneet Oulaisten kaupungin alihankintatyöhön, joka ei liity kilpailutettuun puitejärjestelyyn, jonka työkohteena ovat olleet ainoastaan Oulaisten kaupungin ja viemäri liikelaitoksen kunnallistekniset- ja maanrakennustyöt. Alihankinta on liittynyt Destia Oyj:n työkohteisiin, joissa kohteena ovat olleet valtion tiealueet, jotka rajoittuivat Oulaisten kaupungin taajama-alueelle. Tällaisten töiden arvo on ollut yhteensä 2.418 euroa.⁶ Oulaisten kaupungilla on ollut oikeus myös harkintansa mukaan käyttää Suvanto Infraa myös kaupungin katualueen niittotöissä silloin kun niittotyö on jatkunut keskeytyksettä valtion alueelta, koska työkoneen käyttö on ollut tällöin kustannustehokasta ja tarkoituksenmukaista Oulaisten kaupungin kannalta. Tällaisten töiden määrä on ollut yhteensä 46 tuntia.⁷

---

⁵ $(298,5 - 4,5) \times 52$ euroa = 15.288 euroa.

⁶ Laskut 1200700001, 24 tuntia, 1.488 euroa ja 1200800040, 14,5 tuntia, 899 euroa.

⁷ Laskut 1200700001, 5,5 tuntia, 341 euroa ja 1200800040, 40,5 tuntia, 2.511 euroa.

Koneurakointi Ollilan laskennallinen liikevaihto olisi voinut olla enintään 4.207,50 euroa.⁸

Oulaisten kaupunki ei ole sitoutunut mihinkään tiettyyn tilausmäärään

Oulaisten kaupunki ei ole tarjouspyynnössä 19.11.2019, hankintapäätöksissä 17.2.2020 § 11 tai sopimuksessa sitoutunut ostamaan puitejärjestelyyn hyväksytyiltä tarjoajilta tiettyä minimimäärää hankintaan sisältyviä työtunteja. Puitejärjestelyn luonne on sellainen, ettei se sido hankintayksikköä. Esimerkiksi hankintadirektiivin 2014/24/EU johdanto-osa 61 kohdassa todetaan, ettei hankintayksiköllä ole velvollisuutta ylipäänsä hyödyntää puitejärjestelyä.⁹

Käsillä olevassa puitejärjestelyssä on ollut kyse hyvin löyhästä järjestelystä osapuolten kesken, joka ei ole synnyttänyt Koneurakointi Ollilalle oikeuksia vaatia korvauksia tilauksista, joita siltä ei ole tehty.

Koneurakointi Ollila on laiminlyönyt velvollisuutensa hakea muutosta puitejärjestelyssä tilauksiin sovelletuista menettelyistä

Koneurakointi Ollilalla on ollut mahdollisuus ja velvollisuus valittaa sekä Oulaisten kaupungin soveltamasta puitejärjestelyä koskevasta menettelystä että jokaisesta puitejärjestelyn sisäisestä tilauksesta markkinaoikeuteen ja vaatia, että Oulaisten kaupunki korjaa menettelynsä.

Koneurakointi Ollilalla olisi ollut mahdollisuus vaatia myös em. ratkaisuista hankintalain 80 §:n mukaista hankintaoikaisua. Hankintaoikaisun vaatiminen on käytännössä täysin vapaamuotoista, eikä sen tekemisestä aiheudu te-

---

⁸ (161-24-14,5-5,5-40,5) x 55 euroa = 4.207,50 euroa.

⁹ Hankintaviranomaisia ei olisi tämän direktiivin nojalla velvoitettava hankkimaan puitejärjestelyn soveltamisalaan kuuluvia rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja kyseisen puitejärjestelyn mukaisesti.

kijälle oikeudenkäyntikuriskii. Koneurakointi Ollila on laiminlyönyt käyttä myös tätä mahdollisuutta.

Koska Koneurakointi Ollila ei ole hakenut muutosta puitejärjestelyssä sovellettuun tilausjärjestykseen miltään osin valittamalla asiasta markkinaoikeuteen, on Koneurakointi Ollila itse laiminlyönyt velvollisuuden välttää väitetyä vahinkoa.

Asiassa C-46/93 ja C-46/94 Brasserie de Pêcheur, jossa oli kysymys julkisesta hankinnasta, EY – tuomioistuin katsoi, korvattavan vahingon määrittämiseksi kansallinen tuomioistuin voi selvittää, onko vahinkoa kärsinyt henkilö osoittanut kohtuullista huolellisuutta välttääkseen vahingon tai rajoittaakseen sen mahdollisimman vähäiseksi ja onko hän erityisesti käyttänyt ajoissa kaikkia hänen käytettävissään olleita oikeussuojakeinoja.¹⁰

Asiassa C-445/06, Danske Slagterier, EU – tuomioistuin katsoi, ettei unionin oikeuden vastaista ole sellaisen kansallisen lainsäädännön soveltaminen, jonka mukaan yksityinen oikeussubjekti ei voi saada korvausta vahingosta, jos hän on huolimattomuuttaan laiminlyönyt oikeussuojakeinoihin turvautumisen vahingon ehkäisemiseksi.¹¹

Asiassa RH 2010:48 (T2934-08) hovioikeus (hovrätten över Skåne och Blekinge) alensi julkista hankintaa koskevan hankintayksikön vahingonkorvauksen nollaan, koska kantajayhtiö ei ollut rajoittanut vahinkoaan valittamalla hankintaa koskevasta päätöksestä (läninoikeuteen).¹²

---

¹⁰ Tuomion kohta 84.

¹¹ Tuomion kohta 69.

¹² ”En anbudsgivare i en offentlig upphandling som inte visat rimlig akksamhet för att begränsa sin skada genom att begära överprövning av ett tilldelningsbeslut har fått sin rätt till skadestånd gentemot den upphandlande enheten nedsatt till noll.” Vastaavasti Svea Hovrätt, 15.2.2011 T 3328–10.

Koneurakointi Ollila on laiminlyönyt reklamaatiovelvollisuutensa

Koneurakointi Ollila ei ole reklamoinut Oulaisten kaupungin tilausmenettelyistä. Koska Koneurakointi Ollila ei ole reklamoinut puitejärjestelyn aikana sovellettuihin menettelyihin, on Oulaisten kaupunki voinut luottaa siihen, että Koneurakointi Ollila on hyväksynyt Oulaisten kaupungin menettelyn.¹³

2. Korvausvaatimukset ovat rikastumiskiellon vastaisia

Vaatimukset ovat rikastumiskiellon vastaisia.

Korvauksen määrä tulee määritellä ns. positiivisen sopimusedun mukaisesti, jolloin korvaus turvaa velkojalle sopimuksen mukaisen taloudellisen hyödyn.¹⁴ Positiivisen sopimusedun korvauksen lähtökohtana on voitto, jonka täytetty sopimus olisi tuottanut.

[seuraava kappale sisältää salassapidettävää tietoa päätöksen 7.6.2023 perusteella]

Oulaisten kaupunki paljoksuu vaadittua [REDACTED].

Kateprosentti on korkea yleisiin liiketoiminnan tuotto-odotuksiin nähden ja ylittää selvästi oikeuskäytännössä positiivisen sopimusedun korvauksesta tuomittujen korvausten tason. Vaatimus on ylimitoitettu ja rikastumiskiellon vastainen.

Kateprosentissa tulee huomioida muuttuvat kustannukset, joita tässä tapauksessa ovat muun muassa palkat sivukuluineen, matka- ja päivärahat, poltto-

---

¹³ Mika Hemmo, Sopimusoikeus III, 2005, s. 211. ”Reklamaatitilanteet on sopimuskäytännön suunnittelun kannalta aiheutta ymmärtää laajasti niin, että niillä ei tarkoiteta pelkästään sopimusrikkomukseen perustuvia virheilmoituksia, vaan myös sellaisia tapauksia, joissa osapuoli reagoi toisen esittämään sopimustulkintaan, sopimuksen soveltamiseen tai sellaisiin sopimuksen valmisteluvaiheen tahtumiin, joita reklamaation tekijä ei pidä asianmukaisina.”

¹⁴ Hemmo: Sopimusoikeus II, Lakimiesliiton kustannus 1997, s. 280.

ja voiteluainekulut, sekä renkaista, varaosista, huolloista ja korjauksista aiheutuvat kulut. Työkoneiden käyttöön liittyy merkittäviä kustannuksia, joita Koneurakointi Ollila ei ole vaatimuksissaan huomionnut.

Positiivisen sopimusedun mukainen laskennallinen kate on enintään 10 % liikevaihdosta.

3. Velvollisuus rajoittaa vahinkoa

Koneurakointi Ollilalla on mahdollisena vahingonkärsijänä velvollisuutena vahingon torjuminen ja rajoittaminen. Koneurakointi Ollilan on tullut järjestää korvaavia töitä tai vaihtoehtoisesti irtisanoa sopimuksia, joista sille on aiheutunut kustannuksia. Korvaavien töiden järjestämisessä on huomattava, että työkoneet, joista tässä asiassa on kyse, on mahdollista tarjota laajalla tilaajataholla esimerkiksi kunnossapitotöihin ja urakoihin.¹⁵

Koneurakointi Ollilan korvaava toiminta tulee huomioida korvausmäärässä, koska Koneurakointi Ollila ei olisi ollut resursseja hoitaa päällekkäisiä töitä. Mikäli Koneurakointi Ollila on asiassa myötävaikuttanut vahinkojensa syntymiseen, jos se on laiminlyönyt edellä mainitut velvoitteensa korvaavien töiden ja/tai kustannusten alentamiseen ja nämä seikat on huomioitava vahingonkorvauksen määrä alentavina seikkoina.

---

¹⁵ Oikeuskäytännössä esimerkiksi KKO 1995:32 korkein oikeus alensi vahingonkorvausta, koska vahingonkärsijä oli jättänyt ottamatta vastaan korvaavan ansion. Ratkaisussa KKO 1999:48 vahingonkorvauksen määrää harkittaessa on otettava huomioon, että vahingonkärsijän on kohtuuden mukaan pyrittävä torjumaan ja rajoittamaan vahinkoaan.

IV. TODISTELU

Kirjallinen todistelu

V1 Tarjouspyyntö 19.11.2019 (=K1)

- Tarjouskilpailu koskee Oulaisten kaupungin ja viemäri liikelaitoksen kunnallisteknisiä töitä ja maanrakennustaita.
- Oulaisten kaupunki ei ole sitoutunut ostamaan puitejärjestelyyn hyväksytyiltä tarjoajilta tiettyä minimimäärää hankintaan sisältyviä työtunteja.
- Tilausten edellytyksenä sopimus.

V2 Viranhaltijapäätös 17.2.2020

- Kyseessä on puitejärjestely.
- Korvausvelvollisuuden laajuus (kilpailutus ei muodosta tilaajalle määrästovelvoitetta).
- Tilausten edellytyksenä sopimus.

V3 Vertailutaulukko (=K2)

- Tarjoushinnat (Laskennallisen liikevaihdon määrä).
- Työkoneen yksilöintitiedot (479-JAM)

V4 Työkonelaskut 2020 (=K3)

- Lasku 1200600049 koskenut puiden kaatoa (ei sisälly tarjouskilpailuun)
- Laskennallisen liikevaihdon määrä.

V5 Laskut (7 kpl) niittokonetöitä 2020

- Suvanto Infran työtuntien määrä (161 tuntia).
- Osa laskujen töistä (Laskut 1200700001 ja 1200800040) kohdistuvat muuhun kuin tarjouskilpailuun sisältyviin töihin.
- Osa laskujen töistä (Laskut 1200700001 ja 1200800040) kohdistuu kaupungin alueelle töihin, joissa on kustannustehokasta ja tarkoituksenmukaista käyttää työkoneita Oulaisten kaupungin alueella.
- Laskennallisen liikevaihdon määrä

V6 Sopimus Suvanto Infra Oy 20.5.2020

- Toimittajan kanssa on tehty sopimus.
- Sopimuksessa on sovittu esim. toimittajan vastuista.
- Tilaaja ei sitoudu mihinkään työ- tai tuntimääriin.

Henkilötodistelu

1. Hannu Yppäriä
  - Sopimusta työkoneista 2020 Koneurakointi Ollilan kanssa ei ole tehty. [REDACTED]
  - Oulaisten kaupunki on tarjonnut sopimusta Koneurakointi Ollilalle; [REDACTED]
  - Muut puitesopimustoimittajat ml. Suvanto Infra ovat tehneet sopimuksen Oulaisten kaupungin kanssa.
  - Koneurakointi Ollilan nimeämä työkone (JAM-472) ei ollut Oulaisten kaupungin käytettävissä
  - Koneurakointi Ollila ei ole reklamoinut Oulaisten kaupungin tilausmenettelyistä 2020.
  - Oulaisten kaupunki on tilauksissa toiminut tarjouspyynnön ja hankintapäätöksen mukaisesti.
  - Oulaisten kaupunki ei ole syrjinyt Koneurakointi Ollilaa.
2. Jari Mustonen
  - Tilausmenettelyt niittokonetöissä.

Muu oikeudenkäyntiaineisto

- (A) KKO 1999:48
- (B) C-46/93 ja C-46/94 Brasserie de Pêcheur
- (C) C-445/06, Danske Slagterier
- (D) RH 2010:48 (T2934-08)
- (E) KKO 1995:32
- (F) Hemmo: Sopimusoikeus 1, Talentum 2003, s. 321
- (G) Hemmo: Sopimusoikeus II, Lakimiesliiton kustannus 1997, s. 280
- (H) Mika Hemmo, Sopimusoikeus III, 2005, s. 211

Tukholmassa, 26. päivänä kesäkuuta 2023

OULAISTEN KAUPUNKI

LAATI

Aarne Kumlin
varatuomari, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja
Porvoo

V. LIITTEET

- Kirjalliset todisteet (V2, V5–V6)